

سیاست
شهید
و امور اطلاعاتی
۱۳۵۸

دیپرخانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

جمهوری اسلامی ایران

سممه تعالی

تاریخ

شماره

پیوست

امام خمینی (ره)

هرچه انقلاب اسلامی دارد از برکت مبارکت شده و ایثارگران است

آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر ضمیمه آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی

مقدمه

به منظور تحقق فرامین بنیانگذار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (ره) و رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیت‌الله العالی درخصوص رسیدگی همه جانبیه به امور آموزشی، فرهنگی یادگاران معز شهداء و ایثارگران، و اهتمام ویژه در تربیت و تحصیل فرزندان آنان و در راستای تحقق اهداف قانون جامع ایثارگران، این آیین نامه با رویکرد توامندسازی، عزتمندی، هویت مداری و متناسب با نیازهای جامعه هدف و به منظور اصلاح، تکمیل و تجمیع آیین نامه ها و مقررات آموزشی موجود تدوین گردیده است و در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۹/۴ ستاد برنامه ریزی طرح شاهد به تصویب نهایی رسیده است.

تعاریف:

(الف) دانشجویان شاهد و ایثارگر: دانشجویان شاهد و ایثارگر شامل موارد ذیل می باشند.

- ۱) جانبازان ۲۵٪ و بالاتر
- ۲) آزادگان
- ۳) همسر و فرزند (شهید، جاویدالائر، آزاده، جانباز ۲۵٪ و بالاتر)
- ۴) جانباز با حداقل ۱۵٪ جانبازی و سه ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه
- ۵) رزمنده با حداقل شش ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه

(ب) ستاد: ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه

(ج) کمیته منتخب: کمیته منتخب ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه، این کمیته به منظور تسهیل و تسريع در رسیدگی به درخواست های آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر و به تشخیص رئیس ستاد تشکیل می گردد و اعضای آن متشکل از افراد ذیل می باشد.

۱. معاون آموزشی دانشگاه یا مدیر آموزش دانشگاه به عنوان رئیس کمیته
۲. مدیر کل (یا حسب مورد مدیر و یا رئیس گروه) امور دانشجویان شاهد و ایثارگر به عنوان دبیر ستاد
۳. یک نفر از اعضای هیات علمی استاد مشاور دانشگاه

(د) دبیر ستاد: دبیر ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه

یادآوری:

- در دانشگاه ها و یا مراکز آموزش عالی که کمیته منتخب ستاد تشکیل نمی گردد موارد مربوطه در کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه بررسی و تصمیم گیری می شود.

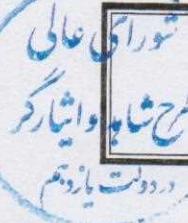
تاریخ

شماره

پیوست

امام خمینی (ره)

هر چه انقلاب اسلامی دارد از برکت مبارکت شهد او ایشارگران است

آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دوره‌های کارданی، کارشناسی ناپیوسته و پیوسته،
ضمیمه آیین نامه آموزشی مصوب جلسه مورخ ۹۳/۹/۴ شورای ستاد برنامه ریزی طرح شاهد

۱- تبصره ۱ الحقی به ماده ۷:
در صورتی که معدل کل دانشجوی شاهد و ایشارگر ۱۴ و بالاتر باشد می‌تواند با رعایت ضوابط این ماده در نیم سال تابستان حداکثر ۸ واحد درسی انتخاب نماید.

۲- تبصره ۲ الحقی به ماده ۷:
دانشجوی شاهد و ایشارگر می‌تواند حداکثر در دو نیم سال تحصیلی با تایید کمیته منتخب ستاد حداقل ۱۰ واحد درسی انتخاب نماید.

۳- تبصره الحقی به تبصره ۳ ماده ۷:
دانشجوی شاهد و ایشارگری که حداکثر ۱۰ واحد درسی برای اتمام واحدهای دوره تحصیلی داشته باشد می‌تواند با تایید کمیته منتخب ستاد واحدهای مذکور را در نیم سال تابستان انتخاب نماید.

۴- تبصره الحقی به تبصره ۵ ماده ۷:
در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقی مانده دانشجو در پایان نیم سال تحصیلی به تشخیص کمیته منتخب ستاد، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد، در این صورت میانگین کمتر از ۱۲ دانشجو مشروطی محسوب نمی‌شود. (استفاده از این تبصره فقط برای دو نیمسال مجاز می‌باشد.)

۵- تبصره الحقی به ماده ۱۲۵:
دانشجویان شاهد و ایشارگر برای دروس مردودی یکبار معاف از پرداخت هزینه می‌باشند. همچنین در صورتیکه حذف درس دانشجوی شاهد و ایشارگر با تایید ستاد انجام گرفته باشد از پرداخت هزینه معاف می‌باشد.

۶- تبصره الحقی به ماده ۱۵:
به حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجویان شاهد و ایشارگر در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیم سال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیم سال اضافه می‌شود.

۷- تبصره الحقی به تبصره ۱ ماده ۱۶:
مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجوی جانباز که بدلیل عدم توانایی ناشی از مجروحیت نیاز به افزایش مدت زمان امتحان می‌باشد، بنا به تشخیص و اعلام دیپرستاد، حداکثر تا ۲ برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالیٰ

تاریخ

شماره

پیوست

لام خمینی (ره)
هرچه انقلاب اسلامی دار و از برکت مبارکت شهد او ایثار کردن است

سند
مشیخت
و امور ایثارگران

۱۳۵۸

دبير خانه سورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

۸ - تبصره الحقی به تبصره ۱ ماده ۱۷:

تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات درس یا امتحان با کمیته منتخب ستاد می‌باشد. چنانچه غیبت موجه دانشجوی شاهد و ایثارگر در جلسات امتحان درس یا دروس به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد و دانشجو نتواند در امتحان درس یا دروس اخذ شده شرکت با تأیید کمیته منتخب ستاد می‌تواند حداکثر تا پایان نیم سال بعدی در امتحان درس یا دروس شرکت نماید، در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می‌شود و مطابق تبصره الحقی به تبصره ۵ ماده ۷ رعایت حد نصاب الزامی نیست. " عدم ثبت نمره یا کسب نمره قبولی در درس یا دروس مذکور مانع اخذ دروس بعدی نخواهد شد."

۹ - تبصره الحقی به تبصره ۲ ماده ۱۷:

در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیم سال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجوی شاهد و ایثارگر و تأیید کمیته منتخب ستاد تا قبل از شروع امتحانات امکان پذیر است. این نیم سال جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.
 (استفاده از این تبصره فقط برای دو نیمسال مجاز می‌باشد.)

۱۰ - تبصره الحقی به تبصره ۳ ماده ۱۷:

دانشجوی شاهد و ایثارگر مجاز است یک درس بیشتر از سایر دانشجویان حذف اضطراری نماید.

۱۱ - تبصره الحقی به تبصره ۱ ماده ۱۸:

نمرات مردودی ۵ عنوان درس دانشجوی شاهد و ایثارگری از کارنامه تحصیلی حذف و در میانگین نمرات آن محسوب نمی‌شود، مشروط بر اینکه در نیم سال های بعد حداقل نمره ۱۲ را در دروس مزبور اخذ نماید.

۱۲ - تبصره الحقی به ماده ۱۹:

یک نیم سال به تعداد نیم سال‌های مشروطی مجاز دانشجویان شاهد و ایثارگر اضافه می‌گردد.

۱۳ - تبصره الحقی به تبصره ۲ ماده ۲۰:

در صورتی که مرخصی برای معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ و یا آلام متأثر از آن باشد با ارائه مدارک مربوط و تایید ستاد و پژوهشگاه، آن نیمسال جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.

هرچه انقلاب اسلامی دارد از برکت مبارکت شده و ایشارگران است

دیبرخانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایشارگر

شاهد و ایشارگر

۱۴- تبصره الحقی به ماده ۲۱ :

در صورتیکه دانشجوی شاهد و ایشارگر به دلیل معالجات پزشکی و صدمات ناشی از جنگ و یا آلام متأثر از آن، دچار وقفه تحصیلی به میزان حداقل ۲ نیم سال شود، با تایید ستاد می تواند ادامه تحصیل دهد و آن مدت جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

۱۵- تبصره الحقی به ماده ۲۳ :

دانشجوی شاهد و ایشارگری که به تشخیص کمیته منتخب ستاد توافقی ادامه تحصیل در رشته خود را نداشته باشد، می تواند به رشته دیگری در همان دوره و در سایر گروه های آزمایشی تغییر رشته دهد. در صورتی که تغییر رشته، منوط به تغییر محل تحصیل دانشجو باشد، با تایید و معرفی اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایشارگر سازمان امور دانشجویان، درخواست دانشجو در شورای موارد خاص مرکزی مراجح خواهد شد.

۱۶- تبصره الحقی به تبصره ماده ۲۳ :

برای دانشجویان شاهد و ایشارگر تغییر رشته با تشخیص ستاد و حداقل دوبار امکان پذیر می باشد.

۱۷- تبصره الحقی به ماده ۲۵ :

تغییر گرایش دانشجویان شاهد و ایشارگر مقطع کارشناسی ناپیوسته با تشخیص کمیته منتخب ستاد و برای یک بار انجام می گیرد.

۱۸- تبصره ۱ الحقی به ماده ۲۶ :

کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی موظفند در هر نیم سال تحصیلی با انتقال دانشجویان شاهد و ایشارگر مطابق آئین نامه نقل و انتقال مصوب شورای طرح و برنامه شاهد موافقت نمایند. بهره مندی دانشجویان شاهد و ایشارگر از آئین نامه مذکور مانع برای استفاده از میهمانی و انتقال از طریق " آئین نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی "نمی باشد.

۱۹- تبصره الحقی به ماده ۲۸ :

انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش برای دانشجویان شاهد و ایشارگر مطابق با تبصره های الحقی به مواد ۲۳، ۲۵ و ۲۶ انجام می گیرد.

۲۰- تبصره الحقی به ماده ۲۸ :

پذیرش کلیه دروس قابل تطبیق، با نمره ۱۰ و بالاتر دانشجوی شاهد و ایشارگر میهمانی، انتقال و انتقالی توأم با تغییر رشته توسط دانشگاه مقصد الزامی است.(تشخیص قابل تطبیق بودن دروس در صلاحیت گروه آموزشی دانشگاه مقصد می باشد.)

جمهوری اسلامی ایران

تاریخ

شماره

بسم الله الرحمن الرحيم

پیوست

نام یعنی «(رو)»

هرچه انقلاب اسلامی دارد از برگشت مجاہدت شد او ایثارگران است

سیاست
و امور ایثارگران

۱۲۵۸

دیوان خانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

۲۱ - تبصره الحقی به تبصره ماده ۲۹:
 در صورت تایید کمیته منتخب، به دانشجوی شاهد و ایثارگر دو نیم سال فرصت داده می‌شود تا با گذراندن حداقل ۳۰ واحد معدل کل خود را حداقل به ۱۲ برساند.

۲۲ - تبصره الحقی به ماده ۳۰:

در صورتی که میانگین نمرات واحدهای گذرانده دانشجوی شاهد و ایثارگر منصرف یا محروم از تحصیل مقطع کارشناسی ۱۰ و بالاتر باشد و حداقل ۷۰ واحد درسی را گذرانده باشد یک نیم سال جهت جبران معدل کل اعطا می‌گردد. مبنای محاسبه معدل، می‌تواند دروس گذرانده مجاز با نمره بالای ۱۲ قرار بگیرد.

آیین نامه تسهیلات آموزشی مقطع کارشناسی ارشد،

ضمیمه آیین نامه آموزشی مصوب جلسه مورخ ۹۳/۹/۴ شورای ستاد برنامه ریزی طرح شاهد عالی

۱ - تبصره الحقی به ماده ۷:

دانشجوی شاهد و ایثارگر مجاز است در طول دوره تحصیلی صرفاً در یک نیمسال کمتر از ۸ واحد درسی اخذ نماید و یا تعداد واحدهای انتخابی را به کمتر از ۸ واحد تقلیل دهد.

۲ - تبصره الحقی به ماده ۸:

در صورتی که معدل کل نمرات دانشجوی شاهد و ایثارگر ۱۳ و بالاتر باشد به این تعداد یک نیمسال اضافه می‌شود.

۳ - تبصره ۲ الحقی به ماده ۱۰:

نمرات کمتر از ۱۴ و یا مردودی حداقل دو درس دانشجویان شاغل به تحصیل شاهد و ایثارگر از کارنامه تحصیلی حذف و در میانگین نمرات آنان محسوب نمی‌شود، مشروط بر اینکه نمرات هر یک از دروس مذکور پس از اخذ مجدد کمتر از ۱۴ نباشد. جایگزینی نمره درس اختیاری مردودی با درس دیگر اختیاری بلامانع است.

۴ - تبصره ۳ الحقی به ماده ۱۰:

دانشجوی شاهد و ایثارگری که به دلیل درمان خدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن موفق به انجام فعالیت‌های مربوط به درس ناتمام نشود (غیر از پایان نامه)، تا پایان اولین نیم سال تحصیلی پس از بازگشت به تحصیل با تشخیص و تایید کمیته منتخب ستاد فرست دارد نمره ناتمام را به نمره قطعی تبدیل نماید.

سیاست
و امور ایثارگران

۱۲۵۸

دیوان خانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

۱۳۵۸

بنیاد شهید و امور ایثارگران

دبيرخانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

امام خمینی «ره»

۵ - تبصره ۳ الحقیقی به ماده ۱۱:

در صورتیکه به تشخیص کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه و تایید کمیته منتخب، درمان صدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن مستلزم عدم حضور دانشجوی شاهد و ایثارگر به میزان بیش از ۳/۱۶ ساعات کلاس باشد آن درس حذف می شود.

۶ - تبصره ۲ الحقیقی به ماده ۱۲:

دانشجوی شاهد و ایثارگری که به دلیل درمان صدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن موفق به شرکت در امتحان درس یا دروسی نگردد، با تایید کمیته منتخب ستاد می تواند حداکثر تا پایان نیمسال بعد در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید، در غیر اینصورت آن درس یا دروس حذف می شود.

۷ - تبصره الحقیقی به ماده ۱۳:

علاوه بر یک ترم مرخصی مجاز، برای دانشجوی شاهد و ایثارگر در صورتی که مرخصی تحصیلی برای معالجات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن باشد، با تایید کمیته منتخب ستاد آن نیمسال جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

۸ - تبصره ۲ الحقیقی به ماده ۱۵:

در صورت تشخیص ستاد، یک نیم سال به حداکثر سنت تحصیلی دانشجوی شاهد و ایثارگر افزوده می شود.

۹ - تبصره ۳ الحقیقی به ماده ۱۵:

در صورتیکه دانشجوی شاهد و ایثارگر به دلیل درمان صدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن دچار وفقه تحصیلی گردد، حداکثر پس از گذشت ۴ نیم سال تحصیلی با تایید ستاد و با هماهنگی استاد راهنمایی تواند ادامه تحصیل دهد.

۱۰ - تبصره ۴ الحقیقی به ماده ۱۶:

در صورتیکه دانشجوی شاهد و ایثارگر به دلیل درمان صدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن قادر به ادامه تحصیل در دانشگاه نباشد پیشنهاد ستاد مبدأ و تایید و معرفی اداره کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت متبع و تصویب کمیسیون بررسی موارد خاص مرکزی به دانشگاه دیگری انتقال می یابد.

آیین نامه تسهیلات آموزشی مقطع دکتری (Ph.D.)

ضمیمه آیین نامه آموزشی مصوب جلسه مورخ ۹۳/۹/۴ شورای ستاد برنامه ریزی طرح شاهد

۱ - تبصره های الحقی به ماده ۳:

الف - برای داوطلبان شاهد و ایثارگر آزمون دوره دکتری تخصصی، اعمال حداقل ۷۰٪ نمره آخرين فرد پذيرفته شده شامل تمامی مراحل آزمون ورودی می باشد.

ب - چنانچه پس از اعمال سهمیه ۲۰٪ ایشارگران در ظرفیت نهایی پذیرش (آزاد، مرتبی، بورس و پرديس) بخش اعشاری عدد حاصل از ۵/۰ بیشتر و یا مساوی ۵/۰ باشد، به عدد بالاتر گرد می شود.

ج : در آزمون هایی که برای پذیرش دانشجو در دو یا چند کد رشته یک گرایش برگزار می شود و امکان اعمال سهمیه در هر یک از کد رشته همان گرایش وجود ندارد، مجموع ظرفیت کد رشته ها برای تعیین سهمیه ۲۰٪ ایشارگران در نظر گرفته شود.

۲ - تبصره الحقی به ماده ۴:

در صورت تکمیل ظرفیت پذیرش استاد راهنما، برای رساله دکتری، در هر رشته با موافقت استاد راهنما و تایید گروه آموزشی مربوط یک نفر داوطلب شاهد و ایثارگر به صورت مازاد بر ظرفیت معرفی شود. در هر حال سقف پذیرش سالانه مطابق مقررات دانشگاه بوده و هر استاد راهنما تا فارغ التحصیلی دانشجوی مازاد سهمیه شاهد، امکان گرفتن دانشجوی مازاد بر سهمیه را ندارد.

۳ - تبصره های الحقی به ماده ۱۱:

الف - در صورت تشخیص و تایید ستاد، یک نمیسال به حداقل سنت های تحصیلی دانشجوی شاهد و ایثارگر اضافه می شود.

ب - به دانشجوی شاهد و ایثارگر که جهت درمان صدمات ناشی از جنگ یا آلام متأثر از آن نیاز به مرخصی دارد با تشخیص و تایید کمیته منتخب ستاد و هماهنگی استاد راهنما دو نمیسال مرخصی بدون احتساب در سنت های اعطای گردد.

۴ - تبصره الحقی به تبصره ۱۲:

دانشجوی جانباز ۲۵٪ و بالاتر، آزاده، فرزند و همسر(شهید، جانباز ۵۰٪ و بالاتر و آزاده) با تایید ستاد و هماهنگی گروه آموزشی مربوطه یک بار اضافه تر می تواند در ارزیابی جامع شرکت نماید.

بسمه تعالیٰ

تاریخ

شاره

پیوست

نام یعنی «رو»

هر چه انقلاب اسلامی دارد از برکت مبارکت مسیح امیر کرمان است

بنیاد
شهید
و امور ایثارگران

۱۳۵۸

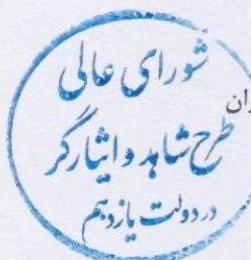
دیبرخانه شورای طرح و برنامه
شاهد و ایثارگر

۵- تبصره الحقی به تبصره ۱۴:
برای دانشجوی جانباز ۲۵٪ و بالاتر، آزاده، فرزند و همسر(شهید، جانباز ۵۰٪ و بالاتر و آزاده) با تایید ستاد و هماهنگی گروه آموزشی به این تعداد یک نیمسال اضافه می شود.

این آیین نامه در ۳ فصل و ۳۷ بند در جلسه مورخ ۹۳/۹/۴ ستاد برنامه ریزی امور فرهنگی طرح شاهد به تصویب رسید.

سید حسن قاضی زاده هاشمی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و عضو شورای طرح و برنامه

سید محمدعلی شهیدی
معاون رئیس جمهور، رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران
و رئیس شورای طرح و برنامه شاهد و ایثارگر

علی اصغر فانی
وزیر آموزش و پرورش
و عضو شورای طرح و برنامه

حمدید میرزاده
رئیس دانشگاه آزاد اسلامی
و عضو شورای طرح و برنامه

محمد فرهادی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
و عضو شورای طرح و برنامه